

Előfizetési árak:

Egész évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Közlegyeknek, könyvjáratásoknak
és tanulóknak egész évre 4 frt.

Minden a lap szellemi részét illető
kérdéseknek a szerkesztőségbe (felő
város, papnövele utca 9. sz.) — az
előfizetéseket, hirdetések és felszám-
lások a kiadói hivatalba, Huszár István
könyvkereskedésbe küldendők.

Megjelen vasárnaponként.

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetési árak:

Egy négyhasábos petitsor
ára bélyegen kívül 8 kr.
Többszöri közlésnél árked-
vezmény.

Hivatalos hirdetések
100 szög 2 frt 30 kr bé-
lyeggel együtt, — minden
további megkezdett 100 szög
után 1 frttal több.

Kéziratok nem adnak
vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Nyílt kérelem

Bende Imre nyitrai püspök úr
ő méltóságához.

Méltóságos Püspök úr!
Kegyelmes Főpásztorunk!

Ismételten volt alkalmunk kimutatni
lapunk hasábjain azon méltánytalanságot,
melyet katolikus tanulóink elviselni kény-
telenek a folyton gyarapodó tandíj, és
annak aránytalan felosztása miatt.

Téves azt hinni, hogy az a látszó-
lag csekély összeg, melylyel az ifjuság
tandíját újból felemelték, nem fog lényege-
sen változtatni a dolgon: ne hidd,
Kegyelmes Atyánk, ha a pohár szígné van
tele, egy csepp is elég, hogy kicsorduljon.

A választás nem nehéz a kettő
között.

Mi nem szívnék felekezeti viszályt,
mi nem izgatunk az állam bizonyos el-
különített polgárai ellen: mi csak szeret-
jük a keresztény ifjuságot, mi bizonyára
nem annyit, mint gyűlölni a zsidót. Mi
csak annyit kérünk, hogy katolikus gim-
náziumunkban nekünk is olyan jó dol-
gunk legyen, mint a zsidóknak. Mi, kik-
nek alapjaiból egyházmegyédnek, szeretett
Főpásztorunk, három tanintézetet fentar-
tatik, mely fenntartáshoz semmi más fele-
kezet egy fillérrel sem járul, lehetetlen,
hogy ifjaink ugyanannyi személyes adóval
rovassanak meg, mint ezekéi. Mi, mi nem
kérünk kiváltságot a saját tanodáinkban,
pedig arra is volna jogunk, mi csak igaz-
ságot kérünk. Mert lehetetlen, hogy ott,
hol mi öt millió tőkével és 300 ezer

frtot jövedelmező ingatlanokkal szerepe-
lünk az egyik serpenyőben, a másik fél,
mely fenyegetőleg elárasztja tanintézete-
inket csak ugyanakkora tandíjjal szere-
peljen a mérleg másik csészéjében, minőt
nekünk is még külön kell fizetnünk. Ez
igazságtalanság, ezt még izraelita polgár-
társaink is elismerik, anélkül, hogy őket
arról külön meggyőznünk kellene.

Ha e téren mulasztás történt az
elődök alatt, Kegyelmes Főpásztorunk, a
mulasztásnak nem kell törvénynek lennie,
sőt nem is szabad, ha szerető hivednek
kárára történik. — Ötszáz tanuló eső
szava rebeg feléd, ötszáz keresztény szülő
kér igazságot, erélyes közbelépést atyai
szeretettel. És Te Kegyelmes Atyánk
azt nem tagadhatod meg tőlünk, mert az
ifjuságot szerető szíved azt nem engedi,
még ha akarnád is. Még nem is voltál
köztünk, még tájékozva sem valál renge-
teg kiadásaidról és már 40 tanulónak
biztosítottál kenyert. Olyan példa, minőt
keresve kereshetünk az országban, de
olyan példa is, mely kecségtel, hogy ké-
relmünk nem marad meghallgatlanul.

Am, ha a tanulmányi alap ki van
merítve, járuljanak hozzá azok, kik eddig
mivel sem járultak hozzá; járuljanak
hozzá azok, kiknek nagy többségében
összpontosulva van a nemzeti vagyon, kik
magukhoz ragadták a nemzet színe-javá-
nak, a köznevelés birtokait. Ha netán
közölök néhány összerokadna a teher alatt,
hol van az megírva, hogy mindegyikök
nek művelt embernek kell lennie? Hol
van megírva, mikor a mi ifjaink elhul-
lanak, hogy a felső osztályba csak 9 jut
14 ellenében, holott ez utóbbiak alig hu-
szadrészt képezik a lakosságnak.

Kegyelmes Püspök Atyánk! Főpász-
tori működésednek nálunk még csak kü-
szöbön állsz, boldog emlékü elődöd oly
fegyvert adott kezébe az alapító oklevél-
ben, hogy ha azt mindjárt most megrag-
adod az ellenfél moecánál, sem mer. Mig
ha a mulasztás megtörtént, évek múlva
a legjobb akarat is karba vész.

Mi nem osztogatunk tanácsot, mi
nem akarunk praecoepálni, mi csak ké-
relemmel járunk főpásztori trónusod elé,
de olyannal, mely hived szívében megye-
szerte legelőnébb visszhangra talál, olyan-
nal, mely ha teljesül, örök hálaforrás fogja
lekötelezni lelki fiaidat, olyannal mely

egy más felekezethez nem elnyomására,
csak a katolikusok felemelésére irányul.

Kihez forduljunk, Kegyelmes Atyánk,
ha nem Hozzád, ki Istentől rendelt fő-
pásztorunk vagy? Kihez forduljunk, ha
nem Hozzád, ki rajongó szeretettel
csüggesz a katolikus tanulóifjuságon?
Felszólalásunkkal megtettük kötelességün-
ket a tanulóifjuság érdekében. Szavunk
ugyan igénytelen, a bennünket támogató
gárda kicsiny, de habár kicsiny a sereg,
nagy a bizodalma az Úrban.

A „Nyitramegyei Szemle”
szerkesztősége.

Az iparos céhrendszerek.

Mielőtt ama társulatokról tennék em-
lítést, melyeket a katolicizmus a szabad
ipar és szabad verseny eme korszakában az
iparos osztály, s főképez az iparos-ifjuság er-
köfesi és anyagi megmentésére s szellemi
kikepzésére Europa legtöbb államában lete-
sített, lehetetlen figyelmen kívül hagynunk
az ipar történetében oly fontos szerepet
játszó céhrendszert, melyről az ifjabb nemze-
deknek igen homályos, vagy pedig semmi
fogalma sincs, és a melytől a szabad ipar
és szabad verseny imádói és ennek szabad-
elví légrében sokszor a tisztos és beeste-
letes munka rovására megzavargodott tőke-
vezesek oly annyira irtóznak.

Pedig a céhek az ember természetében
és a társadalom organikus berendezésében
lélik alapjukat. Az ember ugyanis nem ma-
gán, hanem társas lénynek teremtett a
mindenség alkotója által. Az emberek nem
egy elszigetelt egymásmellettegben élnek,
mert az emberi társadalom minden tagja a
többire van utalva, és szükségleteinek kie-
legítésében azoktól függ. E szerint az em-
beri társadalom egy erköfesi organizmus,
melyet kell hogy az organizmus törvénye
hasson keresztül minden irányban. Már a
nagy természetben látjuk a munkafelosztás
elvet érvényesülni; kell, hogy ezen elv az
emberi társadalomban is érvényesüljön. A
munkafelosztás elven alakultak a különféle
osztályok és rendek az emberi társadalomban.
Az ember különféle igényeinek és szük-
ségleteinek kielégítésére különféle foglalko-
zások szükségesek, melyek oly különbözők
és oly sokféleek, hogy azokat egy-egy ember
el sem vezetheti, de meg sem tanulhatja.
A különféle foglalkozások, vagy mondjuk
különféle munkák végzésére más és más em-
bereknek kell vállalkozni, hogy így egymást
kiegészítsék.

Igy keletkezett a különféle ipar, így
támadtak az iparnak különféle fajai.

Az egy és ugyanazon mesterségen lévő
emberek ismét szorosabban egyesültek, hogy

közös érdekeiket egyesült erővel védjék, lé-
tüket biztosítsák és egymást kölcsönösen
oktatva mesterségüket fejlesztsék és fölsz-
rágóztassák.

Igy jöttek létre a nyugati keresztény
népeknél az iparosok testületi szervezkedése
altal az ugynevezett céhek.

A céheket nem valami állami vagy tör-
vényhozói rendelet hozta létre, hanem egé-
szben maguktól támadtak azok, s az emberbe
oltott társulási ösztönnek köszönik létüket.
Jóllehet az iparosok testületi szervez-
kedése az emberi természetben birja alapját,
mégis a nyugati népek céhei a vallás alap-
ján keletkeztek, a vallásos szellem, az egy-
ház áldásos befolyása vörös fónóként hű-
zódik a céhek történetében s azért a céh-
rendszer fejlődési és virágzási korszakában
is ott találjuk e szellemet. A vallás a cé-
heknek nemcsak alapját, de egyúttal életét
és irányító elemét képezte oly annyira, hogy
még a vallás oltalma és utmutatása mellett
működtek, addig a céhek virágoztak; a val-
lásos szellem lehanyatlásával hanyatlásnak
indult a céhrendszer is, nem felelt meg
többé céljának és mint ilyenek romba kel-
lett dőlnie. Igaz ugyan, hogy China és Ja-
pánban is létezik egy neme a céhrendszer-
nek, mely szigorú és az egyeni szabadságot
korlátozó szabályaival többet árt az ipar
fejlődésének, mint használ.

Chinában s főképez ennek nagyobb ke-
reskedővárosaiban minden ember, kezdve a
gazdag nagykereskedőtől az utolsó koldusig,
bizonyos egyetnek vagy céhnek tagja, a
mely tagok egy önmaguk által választott fő
alatt egyesülnek. Ez egyesületek szabályai-
kat és jogait mindenkoron feltétlenül
öriztek s azért, habár régi eredetűek, val-
tozatlanul fennmaradtak napjainkig.

A nyugati keresztény iparosok céhei
azonban nagyban különböznek a Chinaiak,
a régi zsidók vagy a pogányok céheitől;
mert csak ott lehet szó egyesületekről, egye-
sületei eltről, a hol szabadság és önállóság
uralkodik. Ahol e két tényező hiányzik, mint
a pogányoknál, akiknél a munka nem birt-
kellő becsértékkel s csak a rabszolgák fog-
lalkozását képezte, ott ilyen egyesületi élet-
ről nem lehet szó.

A tulajdonképeni céhek, mint önálló
és saját alapszabályaikkal bíró egyesületek
csak a keresztényiség századaiban és ennek
befolyása következtében keletkeztek. Angol-,
Francia- és Olaszországban nagyon korán
fejlődtek ki a céhek. A tizenkettedik, de sőt
már a tizenegyedik században is voltak ily
céhtársulatok, s így keletkezestik összeük
az ipar felvirágzásának korával. Németor-
szágban az ipar és kereskedés felvirágzása
s fejlődése a városok fejlődésével és felvi-
rágzásával függ össze. Ez időbe esik a céh-
társulatok keletkezése is, különösen VI.
Henrik császár uralkodása idejére. Ine, egy
újabb, oly sok századon át annyi áldást, jó-

meg is idézi őket úgy majd szombaton a
„Fajront” után. — Nem csak hallani felő-
lük, de színről-színre látni fogjuk és egyéb
feltételt nem kötött hozzá, mint hogy egy
állo hetig jők legyünk!

Zoborban lakik egy ügyvéd jóbarátom.
Annak van egy kis lánya. Midőn ezt a ma-
maja pirogatta, hogy „Hdi, már megint rossz
vagy, pedig megfogadtad, hogy jó és enge-
delmes leszel.” — A kis leány azt vala-
szolta „Eles mama, hiszen én jó akarok
lenni, szofogado, de — egész nap csak nem
lehetek jó.” — Es az ember igazat ad a kis
babának, különösen zobori nyaraláskor, mi-
kor a napok olyan hosszúk. — Hát még
nekünk hosszú álló hetig kellett jöknak len-
nünk, mai napig sem értem, hogy tudtam
azt egy hetig kitartani. De hát mikor az
őreg Bogyo bácsi boszorkányokat helyezett
kikötésbe, pedig amit ő iger, azt meg is
szokta tartani, annyira már ismertem.

Alig birtam bevárni a szombatot, mert
hétfőtől szombatig borzasztó hosszú idő,
különösen annak, ki boszorkányt vár és meg
hozza jónak is kell lennie. Vegre megjött
a hozzá várt nap és esteledni kezdett. Nem
tudtam a helyemet találni, annyira izgatott
voltam. Kítakarítottuk a műhelyt magunk,
hogy az inas ne látatlanokdjek hiába. Bogyo
bácsi felszólított, hogy hívjam meg meg a
Miskán kívül két legjobb barátomat. En nem
bántam volna, ha az egész gimnáziumot el-
hívhatom. Eljöttek volna mind, boszorkányo-
kat ki ne szeretett volna látni?

Az őreg ur felöltözöködött tünepi ruhá-
jába, szombat este tiszta inget vett magára,
ami rendkívül felesigazta kíváncsiságomat és
mondhatom, úgy éreztem magamat, mintha
nem Bátorban, hanem Futtakon születtem
volna. Aggódni kezdtem, s megvillant agyam-
ban a gondolat, hogy eu inkább elhíszem,

TÁRCA.

Az érsekújvári boszorkányok.

Innen-onnan 20 esztendeje, hogy ott
jártam iskolába. Szép emlékei e esendes, bol-
dog kornak újra felelednek szívemben, s
annál szívesebben merengek el rajtok, minél
pusztábbnak, sivárabbnak talalom az életet.
— Az őreg Bogyo bácsi, egy tönkrement
asztalos volt a hazi gazdám allo negy esz-
tendeig. Ismerte őt mindenki az áldott jó
embert. Ismerte minden háziúr, mert nem
volt utca, melyben nem lakott, s nem volt
lakás, melyet megfizetett volna. A negyed
év végén felmondottak neki mindenütt.
Ilyenkor felfogadott bennünket szálló-deak-
jait, engem meg Miska barátomat, hogy köl-
töztessük át rengeteg asztalos szerszámait
a felmondott lakásból az újba, hol még nem
mondottak fel, de negyedév múlva bizonyo-
san ott is felmondanak neki.

Megtettük neki, befogott egy kétkerekű
talyigába, persze este, nappal meg nem tet-
tük volna a világot nem, hanem éjjel, szép
holdvilágos éjszakan áthurcoltunk mindent,
hogy reggel ott volt ideiglenes új otthoná-
ban. — Még te is megtettted volna nyájás
oltrásom, aki e sorokom mosolygysz, olyan jó
derék ember volt az őreg Bogyo bácsi. —
Esténként „farkast” játszott velünk kártyán.
Mai napig sem tudom, hogy ment, csak arra
emlékszem, hogy aki vesztett, annak egy
méter hosszú, egyik végén kettehasított asz-
talos-csavarba csipítették az orrat, s addig
viselte míg nem más lett a vesztés. Nem
tréfalog volt, mikor az orrunkra bigy-
gyesztették a nehéz csavart, de kárpótolva

lett minden kin, midőn az őreg Bogyo bácsi
lett a vesztés. Himlőhelyes, szemüveges ar-
cához, övig erő hofehér szakállához oly jó
illett a hosszú facsavar, hogy a jelenetet mai
napig sem tudom felejteni. Gyermek tudott
lenni a gyermekek között, hogy u ha raj-
tunk nevéthessen, maga is alávetette magát
a komikumnak, ha rá került a sor. Ezért
szerettük őt olyan nagyon, és elhurooltuk
volna cökmojkait a világ egyik szelétől a
másikig akár minden éjjel.

Felesége, ki az őregtet minden évben
pontosan megajándékozta egy-egy síró gyere-
kekkel, nemelyik évben változatosságból kettő
is lett, ugy hogy nem csak most, de ha jól
emlékszem, tán akkor sem tudtam gyerme-
keinek számát; tehát e jó asszony minden
ilyen hurcolkodás után hozatott három kraj-
cár ára kávét, két krajcár ára cigoriát és
akkora csőör kávét készített jutalmul szál-
litási díj címén a deakoknak (mert máskor
reggelit nem kaptunk), hogy akár lábviznek
is használhattuk volna.

Ha valamelyik kávénéke olvasónóm
elfiutorítja az orrát e sorok olvastára, nem
tehetek róla: de abból nem engedek egy
hajszálnyit sem, hogy a kávé nagyszerűen
esett, mint soha azóta. — Próbáljatok csak
meg egy teljesen felszerelt asztalos-műhelyt,
gyalupadjaival, furóival, vésőivel, szaz meg
száz deszkacsavarral, gyalujával estétől reg-
gelig Érsekújvár egyik szelétől a másikig
athuroolni, meglátjátok, hogy a mokka, meg
a gyöngykávé legtisztább kivonata csak lőre
ahoz, amit az őreg Bogyoné készített.

De meg azért is szerettük az őreg
Bogyo bácsit, mert ő nemcsak a gyalut forg-
gatta, no meg igen gyakran a palackot, mely
sírásója lett vagyonának és életének, hanem
a hosszú teli estéken az „Über Land und
Meer” valahonnan kikölcsonzött régi évtö-

lyamat legényeinek, szomszédainak fenhán-
gon szokta olvasgatni. Persze jó magam is
hallgattam reá, s másnap sokkal szebben
tudtam volna elmondani, hogy mit irt Spiel-
hagen vagy Haekländer, mint Szepessy az
ő unalmas igeragózásával. Szóval ami őre-
günk művelt ember számba is ment, s la-
tin tudományával meg pláne megvert volna
amolyan átlagos táblalőrőt.

Paddásem egy sereg veresemtszésű borbé-
kötött könyv hevert, házi gazdánknak egy
elhunyt beencs rokonától. Mindegyikbe szép
gombolyú betűkkel volt írva: „Bartholomaei
Bogyo Professoris.” — Hányszor fogtattam
ezeket a vastag foliansokot, mint Szepessy az
ő unalmas igeragózásával. Szóval ami őre-
günk művelt ember számba is ment, s la-
tin tudományával meg pláne megvert volna
amolyan átlagos táblalőrőt.

Egyszer hosszú nógatás után aztán
megmagyarázta, sőt többet mondott, mint
amennyit legveresebb reményemben várni
mertem volna. Azt mondotta, hogy az egyik
könyv olyan, melyből — boszorkányokat is
lehet idézni.

Gyermekkorom óta nagy hajlammal vi-
seltettem a miszticizmus iránt. Minden, ami
titokzatos, megfejtethetlen sajátszerű vonzerőt
gyakorolt ream. Hát meg a boszorkányok,
kikről annyit sok mindenfelét hallottam kis
koromban ugy kukoricafosztáskor, mint pergő
rokkák mellett a fonóban. Ezek lehetnek
csak érdekesek! — A derek Bogyo bácsi
azt mondotta, hogy ha jők leszünk, meg

létet terjesztő intézménynek keletkezése a „sötétnek” esufolt közepkorban.

Ha tehát a céhek keletkezése és virágzása a középkori ipar fejlődésével és virágzásával esik össze, ki tagadhatná e szerint, hogy a céhek az iparos-osztály s így a társadalom művelési munkáján sokat lendítettek. „Nem lehet kérdés” így ír egy német tudós, „hogy az iparos-osztály az emberi nem civilizációjában jelentékeny rész jutott, és mi ama kultúra, műveltség és életrendnek nagy részét, melynek ma örvendünk, az iparos osztálynak köszönhetjük.” — „A dícső középosztály hat századon át volt a tulajdonképeni képviselője az erkölcsiségnek és a mi nemet városainknak köleszözi a csodálatos fenyt és jöletet. Nürnberg, Augsburg, Köln, Gent, Antwerpen emlékeztetnek bennük ama jeles polgárokat és mestereket, akiknek műhelyeiben ügyesség, szorgalom és fegyelem uralkodtak.” „Stimmen aus Maria-Laach. 1874. S. 201.”

Igaz, hogy hazánkban, melynek lakói inkább földművelők a középosztály pedig — a nemesség századokon át a haza védelmével volt elfoglalva, az ipar nem nyert oly lendületet mint más nyugati országokban, melyek most is a XIX. század végén e tekintetben messze fölülmulnak bennünket; mindamellett a magyar nemzet is sokat köszönhet a többnyire külföldről bevándorolt iparosoknak, kik az ipar különféle ágát a magyarok között terjesztették és alapját megvetették a későbbi hazai iparnak. De nezzük most a céhek benső szervezetét.

Az iparos céhek szervezete amily egyszerű, épp oly celnak megfelelő volt. A céhek háromféle tagokból állottak: a mesterek, legények és inasokból, akiknek egy közös fejük az atyamester vagy cehmester volt. Németországban egy ideig a papok állottak az iparos társulatok élén, főképp az építészeti élén. Az építő-iparosoknál a mestereken kívül voltak még az úgynevezett szószólók is (parlier) s innen erednek a közművesek és a csoknál fontos szerepet játszó pallero, a kiknek a legények fölött bizonyos előjogaik voltak és a munkára felügyeltek.

A cehmesternek tekintélye nagy volt, akinek minden tag engedelmességgel és tisztelettel tartozott. Ő tartotta fenn a cehben a rendet. A tagok közötti viszálykodásokat ő egyenlítetté ki s hasonló ügyekben a mellette adott cehbeli előjárókkal itelt.

A cehmesternek nemcsak kormányzó és ítélő, de egyuttal büntető hatalma is volt a cehbeli tagok felett. Kisebb kihágásokért penzbírságra ítélte a bűnöst, vagy a szerzőket elvette tőle rövidebb vagy hosszabb időre. A nagyobb kihágásoktól megvondhatta a cehbeli kiváltságokat vagy a cehből kizárhatta. Ő kezelte a többi előjárókkal a ceh vagyonát és a betegeket meg a szegények közt ő osztotta ki az adományokat.

A cehmester tehát felügyelt, hogy a tagok között egyetemes, beke uralkodjék; felügyelt a tagok erkölcsös viselkedésére, felügyelt és ellenőrizte, hogy az iparosok becsületes és jó munkát állítsanak ki.

A céhek idejében nem volt ama nemtelen törekvés, melyet napjainkban az iparosok egy részének tapasztalunk, hogy egyik a másikat tönkre tegye, kivegye szájából a betévő falatot, s így nem egyszer történik, hogy nem egy becsületes, szorgalmas iparos, aki egy nagyobb tőkével rendelkező társával versenyezni nem képes, koldusbotra jut s családjával együtt egyes lelketlen, szakmájukhoz vajmi keveset értő emberek rab-szolgája lesz.

A céhek idejében a közönség biztos lehetett, hogy jó és tartós munkát kap, mert erre felügyeltek a cehbeli előjárók és a

rossz munkát azonnal elkobozták vagy a mestertől, ha ez többször történt, megvonták a mesteri engedélyt. Ma, a szabadipar idejében, mily drágán fizeti meg a közönség az ipar terén is uralkodó szabadelvűséget, midőn drága pénzen rossz portekát vesz.

A céhek gondoskodtak tagjaik kellő képzésére is.

Az iparosnak csak több évi tanulás után, amire szintén a cehmester ügyelt, szabadulhatott fel, de előbb próba legénymunkas munkát kellett kiállitania. A legénynek is, ha önálló mester akart lenni, mesterpróbát kellett kiállitania. Az iparoslegény további próbája a „remekelés” volt, vagyis a „remek” műnek elkészítése.

E remekelés egyes iparágaknál, pl. a mészárosoknál stb. nagy ünnepélyvel és nyilvánosan történt.

E hármas próba vagy vizsga által a ceh biztosítékot szerzett magának az iránt, hogy a mester akit fölavat, képes lesz mesteri és jó munkát szolgáltatni a társadalomnak. A legénynek ezenfelül bizonyos ideig vándorolnia kellett, vagyis más városokban, országokban is megfordulnia, hogy így mestersegében magát tökéletesítse. Így történt azután, hogy az ifjú iparos részint honi részint külföldi nagyobb műhelyekben dolgozgatva, teljesen kiképezve tért vissza szülőföldjére.

Városunkban is ismerék több eltesébb és tiszteletreméltó iparost, akik örömmel emlékeznek vissza és beszélnek e vándorlási életükről és műveltségük nagy részét annak köszönik.

A régi iparosok, azon elvből kiindulva, hogy a munka sikeréhez, az emberi munkaközlésen kívül isteni segély és áldás is szükségeltetik; vallásérkösi alapra fektették a céheket. Minden cehnek megvolt a maga védőszentje, akinek őtalmá alá helyeztetett az iparos-egylet. A tagok tartoztak a vasár- és ünnepnapokat megülni, a nyilvános istentiszteleten közösen résztvenni, és akik ez ellen vetettek, azok büntetéssel sújtattak. A cehrendszert tagoknál magán, családi és nyilvános életet is szabályozta oly annyira, hogy pl. a frankfurti aranyművesek cehszabályai értelmében a cehbe felvételni akaróknak ki kellett mutatni, hogy becsületes és törvényes szülőktől származik, hogy becsületesen és szenny nélküli életet éljen.

A cehbeli szabályok munkás, mértékletes és rendes életmódra kötelezték a tagokat s így a munkanélküli esavargás, iszákosság, éjjeli tivornyázás és penzbéli játékok szigorúan meg volt tiltva. Azonkívül a szegény és munkanélküli iparos tartsak előlegben és segélyben, a betegeket pedig apofásban részesítették. Az üzlet vezetésére keptelen beteg iparosársai által helyettesítették. A megholt tagokért gyászmisék mondatnak.

Voltak a céheknek közraktarai és iparszarnokai is, melyekben a készletben levő árucikkek helyeztetek el. Szóval a céhek életében mindenütt ott látjuk a vallás magasztos és boldogító szellemét uralkodni és ennek fő parancsolatát — a felebarát szeretetét érvényesülni. „A szellem az, ami élte”, a céheket is a keresztény szellem ilette, ennek befolyása alatt viragoztak. Mihelyt azonban ez a keresztény szellem eltűnt a céhek közül, míhlyt megszűntek a kereszténység magasztos tanainak és szabályainak eltűnével tapalkozni, azonnal hanyatlásnak indultak és életneküli hullá lett belőlük.

Az újabb korban lábra kapott és uralkodó pszeudoliberalis, minden pozitív, de főképp a keresztény vallással ellenkező aramlat pusztító lehelete athatotta a cehársul-

tokat. A keresztény szellemtől, melyet újabb időben az európai társadalom kebeleiből kiküszöbölt, a céhek is elszakadtak, és követek az új irányt. Ez által elvesztették az eltűnt elemet és erkölcsi összefoglaló kereteket; megkorhadtak s így okvetlenül, ha más külső ok nem is sietteti pusztulásukat, bukniok kellett.

Ezután, amint eltértek a keresztény szellemtől, nem működtek többé áldatosan, nem feleltek meg céljuknak; sőt számos visszacsúszás kapott lábra azokban, minek következtében mint a modern társadalmi és állami keretbe nem illő intézmény, országok szerte eltűntek és helyükbe lépett a szabad ipar, szabad verseny. Hecker János.

Privigye.

Mily sokan vannak nemcsak tág honunkban, hanem még szűkebb hazánkban, Nyitramegyében is, kik vagy azt sem tudják, hogy létezik-e Privigye, mint geográfiai fogalom, vagy ha tudnak róla, hányan vannak, kik e tulajdonságukon kívül más oldalról is hallottak volna!

Pedig létezik Privigye, még pedig büszkén létezik, mert tudja magyarul, hogy a felső vidéken határvölgyeket képez a nemzetiségi eszmék tekintetében s hogy arra van hivatal, miszerint a nemzetiségi igazgatósáknak határt szabva, itt a magyarságot terjeszti.

Divattá lett újabban egyes városokról fotográfiákat adni, Privigyéről még nem vettek föl fotográfiákat annak dacára, hogy Privigyén a legújabb időben a tudomány ez újabb vívmánya, nevezetesen a fotográfia is kultiváltá lett. Hat nem érdemelne meg Privigye is a lefényképezést? Hadd lássak, kik nem ismerik, legalább képen vagyis írásban azt a várost, mely hogy eddig a neves városok köze nem jutott, annak oka csak abban van, hogy vasút nélkül szűkölködve, Isten háta mögött maradt.

De remélhetleg a világ színe ele jó Privigye is nem sokára. Legalább arra enged következtetni az a logikai okoskodás, hogy a hol egyszernél többször mertek föl vasúti bizottságok a határt, ott eddig vasút előbb-utóbb letesült.

Mennyire elenkül majd akkor a város, mennyire épül, mennyire emelkedik majd ipara, kereskedelme! Mennyire szaporodik majd a lakosság! Mennyire nyer a város majd kulturális tekintetben!

Ily jósátszerű ígéret hallatnak azok a lakói Privigyének, kik a város értelmiségét képezik s a város emelkedését szívükön horják.

Tény, hogy a városnak nagyságához képest elég nagy értelmisége van. Es ez értelmiség nem közönyös. Dolgozik, fáradozik, hogy a város köznevelődési színvonalát emelje. Azon fáradozás az iskolák első sorában. Van a városnak kath. elemi leányiskolája ovodával, kath. elemi fiúiskolája, izr. elemi iskolája, gimnáziuma. Ezek missziójukat híven s szép eredménnyel teljesítették s teljesítik. Az értelmiség Casino-egyletet s Olvasó kört alakított, melyek az értelmiséget szellemi kapcsolatok összekötve, ismét csak a köznevelődés s társadalmi élet fellendülését szolgálják. Csak így vált lehetséges, hogy e város egy pár évvel ezelőtt még magyarságtól, hogy most már nem kell határba vonulnia megyebeli más földieit előt magyarosodás tekintetben.

Os lakosai egybeírta csendes tót vérű polgárok, kiknek foglalkozása posztókesztes s timárság közt oszlik meg, de benszülött voltokra vonatkozó büszkeségök egyaránt

Miska volt, de arca olyan fekete, hogy nem lehetett megkülönböztetni a kabaftjától.

— Te ugyan szépen nevez ki, — mondtam, de meg nem merem nevetni a kiállott feleletől. — Hát meg te! — monda és félrengő határozata tört ki, magával ragadva a többi jelenlevőket. — Oda futok a tükörhöz, hat urafia, a keményseprő arca mikor legkormosabb, valóságos lihom-orca az enyémhez képest, csak két szegelyöm és fogssorom feherített szentekete kepeben.

Hogy történt? — Az a „szentelt víz” csinálta az egészét. — Mialatt mi a legnagyobb izgatottságban vártunk a boszorkányokra a sötét szobában, az egyik betanított segéd a szentelt vízbe, melyet különben kútból hozott, jó esomé szenkormot vegyített belé s olyan lett tőle, mint a legfinomabb bodenbachi anthrax-tinta. De sötétben tudvalevőleg minden tehen fekete, s így a víz nem tűnt fel senkinek. — Vártuk a boszorkányokat, s megjelentek, míelőtt észrevettük volna. Vagy egy álló hetig olyan — barnak maradtunk tőle minden mosakodás dacára, hogy társaink első pillanatban alig bírtak ránt ismerni az iskolában.

Sziporka.

Mi különbség van...? Bosendorfer az ismert bécsi „zongorakirály” egy alkalommal egy társaságban mulatott, melyet egy fiatal ember különféle talányok feladása által szórakoztatott. Bosendorfer utatarta a 1-törzés s boszorkánydában ő is a Sphynx szerepére vállalkozott. — Tudja mi a különbség zongora és fogkete között? Kérdé a fiatal embert. — Nem, mondá ez némi habozás nélkül. — Akkor ne vároaroljon zongorát, viszonzá az öreg, mert esetleg fogkete adhatnak helyette.

mindnyájuké, mely abban nyilvánul, hogy a nem autohton polgárokat bizonyos nemével a felsőbbesség érzetének jött-menteknek nevezik. Buszkességük meg abban is nyilvánul, hogy az agrikulúra hívei, a mennyiben mindenik igyekszik kis földesekért szerezni s munkálni; de csak a magában dolgozik, másnak sem ilyenmő, sem más hasonló rendű munkát legnagyobb szegénységében sem végezne.

Vallásos kötelességeinek teljesítésében igen pontos. Az álliberalis muszle meg nem pusztított itt a sorokban. Van két nevezetes templomuk, t. i. a plébániai s a kegyesrendi, melyek naponként számos hívőt fogadnak muzukba.

Más dolgokkal azután nem törődnek. Legfőbb alkotmányos jogaikkal élnék szép csendesen. Jambor verük a kormányparthoz hajlik, képviselőt is annak választanak.

A város szépségeti s közrendészeti ügyei nem igen nyugtalanítják a békés, elégedett kedélyeket. Az elsőre Pató Pállal azt gondolják: „Ejh rá érünk arra meg”; a másikat illetőleg azt mondják, hogy itt nyugodtan alhatunk, mert jambor nép vagyunk. Nagyobrendű rendőri kihágások nem is igen fordulnak elő. Meg az éjjeli toronyőr is leg-többször magának éneklő, hogy hányat ütött az óra.

Lássuk már nevezetességeit a városnak. Van a városnak egy szép, nagy fóruma, vulgo piaca, mely ha nagyságát vesszük, irigylhetnének akármely nagyobb város is, de ha az öskorra valló kövezetét s hepe-hupás voltát tekintjük, bizony inkább egy megcsontosodott ősfalu jellegét viseli magán, mint várost. A fórumnak ékességét képezi az a vízvezeték, mely a fel várost látja el mindennapi itallal s egyszersmind mindennapi szellemi táplálékkal is. Itt szerkesztődik a privigyei újság. A privigyei publikum mohón falja fel ez uton a napi híreket, mely az egyéni dolgok iránt való érdeklődésük szomat oltogatja. E vízvezetékéről „Harajka” nevezett újság is volt a városban egy két év előtt, mely lithographiázzal sokszorozódott, de megszünt elni csakhamar, mert az elő újság rendkívül erős konkurrens volta fölcsenek bizonyította.

Van a városnak egy hosszú utcája, mely hosszúságán kívül arról nevezetes, hogy a házak itt falusi modra kalitkaszereiben, közökl vannak építve s majdnem mind egyenlők. Telen a város korzója gyanant szolgál.

Megemlítendő a „Kopanicza”-nak nevezett érdőrtvány, mely a város végén kezdődő dombon terül el s kellemes nyári sétáló ternek s szórakozó helynek kínálkozik. Régebben a város értelmiségének szintén egyik összejáró kapesa volt a társadalmi életben. Itt tartották a híres-neves kopanicza összejöveteleket, melyeket a családok fölávta rendeztek közös mulatságnul s melyek kezdetben sok szép dolognak voltak melegágvány. Ma sajnos, mindezek csak regek az ifjú nemzedék előtt.

Nevezetes kiránduló helye a városnak a közelben fekvő hajmóc fürdő, mely a szomszéd testvér-város, Bajmóc mellett fekszik s Pálly János gr. birtoka. Privigye e szomszéd testvérvárossal valóban ikermődra el, mert egyik a másik örömeiben, hűbában szívesen osztózik. A fürdő sem látogatottság, sem berendezésére nem mondható nevezetes fürdőnek, de azért nyáron egy pár idegenen kívül s őszzel kellemes találkozó helye a két testvérvárosnak, hova örömet mennek a testvérek napi fáradaimuk után üdülni.

De ezzel a város nevezetességeinek sora még korán sincs kimerítve. Van járás-birosága, adóhivatala, szolgabirosága, két vendéglője, városi zenekara, még pedig két-tős, egyik egyházi, másik világi celokra szolgáló, van jó vize, jó levegője, jó krumplija stb.

Azonban azt hiszem, hogy az említettek is elegendők arra, hogy t. olvasom fogalmat alkothasson magának Privigyéről, mely mindezen nevezetességeivel hátterbe helytelen eddig szorultni, úgy hogy Abdera volt a művelt világ előtt azért, mert vasútja nem volt.

Am a korszellem fölismerte Privigye életre képesesét s hogy Privigye a nagyvilággal rövid idő múlva összeköti s így mindenki előtt nyitva lesz, az a Detrich erdektársai s az érsekújvárszónai vasút érdekeltei versenyegéséből bizton következtethető.

Jött-ment.

Levelezés.

Allandó vas-híd Negyedén.

Folyó hó 23-án Negyed (Nyitram.) közelében a Vag-folyón letesítendő vasátkeles tárgyában nepes közgyűlés tartott. A tavolban levő aratokon kívül a közeg minden adóelőtje jelen volt. A közgyűlést a helybeli bíró nyitotta meg. Az allandó vasátkeles eszméjét Molnár József helybeli birtokos ur terjesztette elő. Az intéző körök július 3-án Nyitram az alisan elnöklete alatt tartott értekezleten Mezey Gyula vág-balparti szabályozási főmérnöknek szakszerű, közgazdasági, forgalmi és stratégiai alapon kifejtett tanulmánytér felszólalása dacára nem az általa szándékolt negyedi, hanem egyszerűbb áldozattal letesíthető vág-sellye-vágvecei vasátkeles mellett foglaltak állást, belevonván az érdekeltségbe azon közlekedő közlekedő is, melyek ezen atkelésnek hasznát meg a legeslegtávolabblról sem veszik igénybe.

Ez okból gyűlt össze Negyed közbirtó-

hogy vannak boszorkányok, mintsem, hogy saját szemimmal lássam. De az emberben megvan a vágy, hogy nemcsak hinni, de tudni is akar, s ez utóbbi győzött rajtam egyidőre. — Bogvy bácsi lehozott a padlásról egy szörnyű nagy és vastag könyvet, melyet sohasem láttam azelőtt, pedig fenekestől felforgattam ott mindent. A műhelyben nagy kört csináltak a földön szép hosszú darab fehér kretával, melyet Bogvy bácsi — úgymond — a templom sekrestyestől hozott. Szentelt kretá volt, melyet sem addig, sem azóta nem láttam soha. Nekünk négyünknek két legényvel együtt a szentelt kretával húzott körbe kellett állanunk, hogy ne ferközzenek hozzánk a boszorkányok.

Bogvy bácsi kiment, magával vitte a gyertyát, koromsötétben kellett maradnunk. Szívem hevesen dobogott, éreimben erősen lüktetett a vér, sűrű verejtek verte ki homlokomat. Igyeksztem a körön belül állani, de mondhatom, annak dacára is nem nagy bizalmam volt hozzá, mert hamarjában magamhoz ragadtam egy a gyalupadon heverő szörnyű nagy kalapácsot, hátha a szentelt kretán kívül meg ennek is hasznát veszem. Ezalatt rémséges notákat énekel latinul az öreg ur a konyhában, a boszorkány-idezés szívszakagató ariáját, melynek minden akkordja melyen vesődött szívembe. Erős tenor hangja némelykor élesen sikoltó füstulázása ment át, majd mely vastagsága basszus tremolóra szállt alá, hogy megfagyasztotta éreimben a vért.

— Bogvy bácsi, én futok, nem akarom látni többé a boszorkányokat — kiáltam a sötét műhelyből, mert elvesztettem minden úgy a kalapácsba, mint a szentelt kretába helyeztettem bizalmamat.

— Már késő! — hangzék erős bariton hangon a konyhából. Úgy tűnt fel e hang,

mint Goethe Faustjában a menyei mondas: Er ist gerichtet! — Most láttam, hogy a ternek csak két dimenzióját ismerem, nem birtam mozogni a kretával húzott körből, megfutottam volna félrehúzómban, de meg voltam babonázva. Kiszaladtam volna az utcára, de éretem, hogy a boszorkányok már itt vannak, csak meg nem látom a sötétben. Atkoztam az órá, melyben fejemet adtam ez okosba játéokra, de fülemben zúgott a „Már késő!” — Menthetlenül ki vagyok szolgáltatva, hogy farkasszemem nezzek a boszorkányokkal, akár akarom, akár nem.

— Ha nagyon féltek, mondá az öreg ur a konyhából atszelleműt hangon, mosakodjatok meg szentelt vízzel. — Hol van? — mondtam ijedten és esodalkoztam, hogy az eddig nem jutott eszünkbe. Az egyik legény felénk nyújtott a sötétben egy egész mosdotallal szentelt vizet. Megmostam egész arcomat, kezemet, csaknem meg a ruháimat is. A hideg loesolás némileg csillapította izgatott kedélyemet, de éppen jökör, mert mialatt Bogvy torkaszakadtából kukorékolt a latin könyvből, a konyhában hirtelen esorompolás, lánccsörgés hallatszák fülüketítő kolompolás mindentől, az ajtó recsegnő kezd, eleinte vekony sugar nyilat át a sötétben, midőn az ajtó feltárul, megjelenik Bogvy alakja, ősz, övig erő szakállával, ripacos arcával. — Csaknem elhalt a lelekzetem, melyen felsóhajtottam, meg halálos ágyamon sem fogom elfelejteni Bogvyt, úgy a hogy akkor láttam.

Háta mögött nem volt senki, megkönynyebültem. Körülnezek a már világosra lett műhelyben, nem láttam senkit, csak Miska hiányzott, helyette egy szerencsés főt láttam a körben, melytől szörnyen viccsoritotta fehér fogait reám. — Végre felismertem, maga a

kossága, hogy tiltakozzék az intézők által reá oktrojált érdekelt ellen. E négyülés nem csak tiltakozott az érdekeltbe való bevonás ellen, hanem a erelelvőség terere is lépett. Megyenkben hallatlan aldozatkesz-segei e közcelra 50,000 ftot is felajánlott egy Negyed községben leteztendő vas-hid megalkotására.

Paratlan és hallatlan ezen aldozatkesz-ség ott, hol a legközvetlenebbül érdekelt községek (Vágveese, Vágcselye, vallás és közoktatásügyi miniszterium) a legkisebb hozzájárulástól is irtóznak. Ez ügyben a ker-eskedelmi és közlekedésügyi miniszterium-ban küldöttsegileg kerelmeknek, mert a me-gyei részről támogatást nem remelnek. E celzathól f. hó 24-en Tóth József kir. járás-bírósi albíró, Kubicza Ferenc r. k. plebán-us, Molnár József és Izsák József földbir-tokosok, Szabó Gyula nagybirtokos urak let-tek községi közgyűlés határozata folytán megbizva Mérey Gyula főmérnök közremű-ködését küldöttsegileg kikérni. Eljen me-gyenk aldozatkesz magyar községe!

Vág-középpárti.

Tornóc, 1893. június 25.

Tisztelt szerkesztő úr!

Mint már lapjának multkorai számában szives volt a meghívott röviden válaszni, igen feyesen sikerült táncmulatságot rendezett a Tornócon megalakult *vörös-kereszt-egylet*, mely egyet tornóci fiókja ez által tanulelet adta annak, hogy nemcsak hogy fenáll, ha-nem tesz is, és tud is tenni. Nem hiába áll az élén Söter Ferenc plebánus ur, mint el-nök, ki teljes odaadással munkálkodik és arra törekszik, hogy fölvirágoztassa a kezeire bi-zott egyeletet.

A táncmulatság este 8 órákor vette kezdetét a tornóci allomás közelében levő vendégfogadó e celra pazar feynylen fel-díszített nyári tánctermében, a tánc ropog-os csárdással vette kezdetét igen emelkedett hangulatban. A negyeseket 30 pár lejtette. A souper alatt tombola volt, melyben igen szép és értékes tárgyakat sorsoltak ki. Utána ismét táncra perdült a fiatalok és egész kivilagos-kivirradtig, 6 óráig aldozott Terpsihorének. A vidék, Pozsony, Bars és Komárommegyek igen szép számú előkelő vendégekkel volt képviselve, csak a nyitraiak voltak kevesen, de hiába... A tiszta jöve-delem mintegy 50 frtot tett ki, melyhez 10 frttal *Bende Imre* ömltga is hozzájárult.

A széles jövedy s a vidámság, mely a táncmulatságon uralkodott, csak másnap ért véget.

Nebala.

Csaca, 1893. július hó 28.

Tisztelt szerkesztő úr!

Egy felvidéki hazánkba szerkesztése s Sztójalovszky Szaniszló lapszerkesztő kiadá-sában Csacaan tót nyelvben több ezer példány-ban e napokban egy ropirát jelent meg a „polgári hazaságról.” A füzet népkén van szánya. Érdekesen festi le a polgári hazas-ágok gyászok következményeiben, de emellett aludal, praeparál a képviselőválasztásokra, melyeknél meghitt katolikusokra kell szá-vazni. Tekintve a kérdés aktuális voltát napjainkban, így füzetek elterjedése itt a felvidéken eminenter a nép között és mind-ent, a hol epiteni, lelkesíteni, vizgatalni, a lelkeket szenderegésből felebrezteni vagy irányítani kell, keil, hogy kiváló érdekekben aljon mindegyikünknek. D. nyitrai jelesünk minapi vezereiknek veszávat ezek voltak: „Az idő itt, senki többé teltenul nem vesz-tegelhet.” Fel tehát a munkára, ebresszük fel a kath. outdatot, szorva ezrivel a nép között e kitünő füzetet. Egy füzet ára: 2 kr.; 50 drb. egyszerre es feljebb franco; 200 drb. 3 50 frt; 500 drb. 9 frt. A megrendelések eszközlhetők Benyacs István segédlekesznel Csacaan, (Trencseny megye).

R. L.

Helyi hírek.

Személyi hírek. *Bende Imre*, nyitrai püspök ömiga Jeszenszky Alajos titkár-avaját f. hó 28-an egy napra Mocsonokra utazott, hogy nagy nevu utodját, dr. Rimelyi Károly, legkegyelmesebben kinevezett besze-terebányai püspököt, mocsonoki palotájában fogadjassa. O méltósága azonban már ma szombaton visszaérkezett Nyitrara, hogy a holnap vasárnap tartandó papszentelést tel-jesítse. — *Mérey Lajos* orsz. képviselő f. hó 26-an, jelentkező gyomorbajának gyógyítása végett Korintyára utazott. Kivánjuk, hogy teljesen felidülve terjen ismét közbeink. — *Craus Vince*, nyitrai arvaszéki elnök e heten Nagy-Tapolcsányban járt, hogy a jársi köz-gyán működését személyesen vizsgalat alá vegye. Az elnök Csarada Aladar buzgó es pontos tevékenysége felett a legnagyobb el-ismerését fejezte ki, s a tapolcsányi közgyá-mot hivatal tarsi mintakepenek mondotta. — *Dr. Turcsányi Gyula*, totmegyeri orvos lapunk munkatára hívesmegyebe főorvossa-lón kinevezve. *Dr. Turcsányi* aug. 10-en hagyja el megyénket nagy sajnálatára mind-azoknak, kik a kedves mólodára es kivált széles ltkörű orvosi ismerete által feltűnt fiata tudóst ismerni tanultak. — *Dr. Ottava Ignác*, orsz. hírű budapesti szemész, megyénk szülőtte aug. első feleben városunkba érke-zik. Figyelmeztetjük mindazokat, kik reá reflektálni akarnak, hogy Dusinsky Lipót urul lesz szállva.

Pápai káplán ifj. Bobak József szent-széki jegyző, O Szeptsége által pápai káplánnak neveztetett ki. Venczell praelatu-son kívül ember emlékezt őta ez az első pápai kitüntetés, mely nyitra-egyházmegyei aldozart ért. A pápai káplán ő szeptsége belső nemesi udvarához tartozik és Mon-signore címmel él. A közkedveltségnek ör-vendő fiatal szentszéki jegyző kitüntetése a legszelebb körökben általános megeledést fog szólni. Szívünköl gratulálunk!

Áthelyezés. Dr. Karach Ödön pozsonyi kir. törvényszéki jegyző a nyitrai kir. járásbíró-sághoz albíróvá neveztetett ki.

Halálozás. Súlyos csapás érte Rziha Arthur köztisztelőben álló állami allatorvos urat, 13 éves fiuk Arthur e hó 23-an agy-velőgyulladás következtében meghalt. Tem-elese 25-en volt előkelő gyászoló közönség jelenletében. Enyhítse a mélyen sujtott szű-lők fájdalmát az általános részvét.

A nyitrai kath. legény-egylet nyári mulatsága dacára a kedvezőtlen és esős időnek, mely vasárnap egész délelött uralkodott es nem sok reményvel kecsge-tette a rendezőseget es a mulatni vágyó fiatalosgot, varakozáson felül sikerült. Az egyleti fiatalosg már 2 1/2-kor vonult ki zene-sző es nemzeti lobogók mellett a zobori zár-dába. 5 órákor delután az ég megszünt könnyezni es a kanikulai nap kidugta me-solygó arcát, melyvel nagy számú közönsé-get esalt ki a mulatság helyére. Oly szép közönség volt ott együtt, a melyet még a legény-egyleti nyári kirándulások nem igen láttak. Jelen volt nemcsak a nyitrai polgári es iparos osztálynak színe-java, hanem még az elite közönségből is láttunk ott több esá-ladot, kiknek először volt alkalmuk a legény-egylet mulatságán részt venni s már is meg-győződtek, hogy az iparos ifjuság is tud szolidán, szereylen, művelt emberek módjára, s emellett még hasznosan is mulatni. A tész-tükre nem engedí, hogy a jelenlevők neveit mind elősoroljuk, csak még a változatos programról es a szereplőkről valamit. A több pontból álló program igen jól es az alkalomnak megfelelően mulatságos darab-okból volt összeállítva. Borza S. ügyesen adta elő Petőfi S. „Bücsü a nótelenestől” című versét. A „Handverkersbursch”, a mester legények életéből vett egy felv. színműben a vándor legények szerepeit Belányi, Vasz es Hradeczky igen ügyesen alakították, vala-mint Siposs a drótoszt, Sztrnát Déla a kores-marost, Kramár V. a szolgabíróst, s Bartfay a esendört. — Kozák Irma es Gizi kisassz-onyok pedig a női szerepekben tüntek ki. Szöllősy Irma kisasszony a nála már meg-szokott ügyesség es kedvellyességgel adta elő „Oh ezek a férfiak” című monologot; Siposs J. pedig ügyesen válaszolt „Oh azok a nők” Hlosvai monologjával. Blaskó J. az „Almas retes” komikus magánjelenetével megpukka-dasig megnevetette a jelenlevő közönséget; kinek különben az igen szépen sikerült tuzi-játék is a főérdeme. — A világ-posta szerint levelező hölgyek közül az előre jelzett virá-goskor jutalmat Kozák Gizike k. a nyerte el. — De a díszes közönségnek legjobban örült az elnök, mert ily nagy számú es díszes közönség jelenlete es érdeklődése csak emeli a legény-egylet erkölcsi értéket es a jövőre buzdításul szolgál; de örült Feitscher egyt, pénztáros ur is, mert a bevétel jól megda-gasztotta az egylet cassáját es az egyleti haznak szépen jövedelmezett. Eljen a partoló közönség! Eljenek a szereplők! — A legény-egylet javára felhívték: Bobak József 2 ftot, Rencz László 1 ft 50 krt, Arnold Balint 1 ftot, dr. Biringer Ferenc 1 ftot, Fekete József 1 ftot, Hofbauer János 1 ftot, Neu-gbauer Nándor 1 ftot, Stelezer Farkas 1 ftot, Belák József 50 krt, Balics Lajos 50 krt, dr. Tóth János 50 krt, Csernyak József 50 krt, Csernyak Rezső 50 krt, Freis-berger József 50 krt, Filop László 50 krt, Freissberger Viktor 50 krt, Herwerth János 50 krt, Juraeska Január 50 krt, Erős N. 50 krt, Schlögel Ferenc 50 krt, Wagenhofer Jakab 50 krt; összesen 16 ft. mely össze-gert fogadják a kegyes adakozók ez uton is a rendezőseget meleg köszönetet. *Egy jelenlevő.*

Adomány a löversenyre. Su-megh János kis-szelecsényi birtokos (Bars) 10 frtot adományozott az ősi löverseny dí-jára. Hasonló adományok a nyitraimegyei gazdasági egyesület pénztárához Nyitrara küldendők. Szivesen fogad a rendező bizottság adomány gyanánt sporttárgyakat is.

Tűzoltók eletbiztosítása. Ron-chetti József, a nyitrai tűzoltó-egylet fárad-hatlan parancsnoka egy gyakorlati eszmet vitt keresztül a tűzoltó-ságnál. Tíz evre biz-tosítottatta a tűzoltó tisztek es legénység ele-tét. A tisztek halála eseten a fennmaradot-tak 2000 koronát, a legénységeit pedig 1000 koronát kapnak. — Súlyos sérülés eseten pedig az elsőfokú rokkantak a haláleset dí-ját, a II-od fokúak annak felet, míg a III-ad fokúak annak 10—20%-át kappják. A bizo-sítási összeg 50,000 korona, melyet even-tínt összesen 103 korona es 54 fillert fizet-nek. Biztosítva van összesen 10 tiszte es 18 tűzolto. A biztosítás eszmejét a nem egyszer nagy veszedelemben forgo tűzoltóknak nem tudjuk eléggé helyeselni.

Vízbe fultak. E hó 25-en Saffár Mária zserai illetőségű eszedel vizert ment a püspöki hidhoz, s oly szerencsétlenül esü-sztott el, hogy mire észrevettek, már elnyelte a Nyitra. Hulláját csak fél óra múlva sike-rült kifogni. Mondják, hogy készakarva ug-rott a vízbe, amit látszik igazolni azon kö-

rülmény, hogy aldozt állapotban volt. — Úgyancsak 25-en fult a Nyitrara a sziget mellett Bence József gerencséri lakos. Al-litólág szintén öngyilkos szándékkal.

Jókedvű cigányok. E hó 23-an Horváth József es tarsi tómosi cigányok a Zóbel-féle páruceai kocsmában palinkáztak. A szesz „szesz”-elyessé tette a barna kom-pániát s Zóbel gazdától új adagokat kértek, a mit Zóbel, látván fizetésképtelenségüket, megtagadott. Nagy lármát csaptak erre a cigányok, amit az arra menő Guderna rend-őr észrevett, s esendre intette a szomszo-sakat. A cigányok, mint tisztességtudó embe-rek, azt hitték, hogy erre felelni is kell, es úgy eldöntették a rendört, hogy még ma is sirna, ha ez nem esnek a rendőri tekin-tély rovasára. A mükedvelő komániát az odasietett utaseprők elfogták es bekisérték a büntetőbíró-sághoz, ahol valamelyik bíró úr előadást tartott nekik a büntető törvény könyv hatóság elleni erőszakról szoló szak-aszának jelentőségéről. De úgy látszik ros-zszul tanultak, mert ott tartották őket hosz-zabb időre.

Új Dávid. Julius hó 23-an a pia-rista utca alsó végén volt verekedés. Rako-vicky Vilmos Dávid úgy vágta kövel főbe Zeman Antal Góliátot, hogy az menten ösz-serogyott. Dávidot kellő asszisztencia mel-lét hűsre kísérték.

Gabonaárak. F. hó 28-an a nyitrai gabona-piacon az árak a következők: Buza 7—7 60 ft; árpa 5 50—7 25 ft; Rozs 6—6 50 ft; Tengeri 5—5 50 ft; 1 mm. krumpli 1 60—2 ft; Zab 6—6 50

Vegyes hírek.

Kinevezés. A m. kir. pénzügy-mi-niszter *Lány Endre* galgoczi adóhivatali el-lenört ugyanoda adótárnokká neveztetett ki.

Eljegyzés. *Dr. Hüekl Ernő*, apponyi kórház közkedveltségű orvos jegyet váltott *Szandner* ürmenyi földbirtokos magas mű-veltségű kedves leányával *Allice*-szal.

Meghívó a nyitraimegyei orvos-gyógyász- es természettudományi egylet-nek folyó évi augusztus hó 10-en delután 3 órákor Galgocan a városháza tanács-ter-mében megtartandó V. rendes közgyűlésére. Targysorozat: 1. Elnök megnyitó beszéd. 2. A mult évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása es hitelesítése. 3. Titkári jelentés. 4. Az egyleti pénztáros jelentése es a szá-m-vezető bizottság megválasztása. 5. A vá-lasztmány javaslatai. 6. Az újonnan jelent-kező tagok felvétele. 7. Indítványok. 8. Dr. Andraskovics József népszerű értekezése a borról es annak tulajdonságairól es dr. Pan-toecsek József előadása a növények érkei-ről. A közgyűlés befejeztével az egyes osz-tályok szaküléseket fognak tartani; az érte-kezni szándékozó tagtárs urak felkeretnek, sziveskednek ebbeli szándékukat az egye-sület elnökegevel közölni. Nyitrán, 1893 évi július hó 23-an. Dr. Thuróczy Károly, egyleti elnök, Dr. Biringer Ferenc, egyleti titkár.

Köszönet-nyilvánítás. *Tek. Me-zey Gyula* vágbálpárti szabályozási főmér-nök es ft. *Kubicza Terenci* r. k. plebánus uraknak Negyed község a vashid es a tót-megyer-negyedi út érdekében jul. 3-an es a megyei közgyűlésen való lelkes felszólalá-sukért jegyzőkönyvileg es küldöttsegileg nyil-vánította köszönetet.

Egy felvidéki pápista főúr. Illaváról írják lapunknak; Deiczeg, mint Ja-gelló Hedvig, vallásos, mint Árpád Margit, tiszta erkölcsű, mint Árpád Imre, igazságos, mint Hunyady Mátyás, es ibolya szerey-nységű főúri családról szólnak soraim, a mely ez idén Pruska mezővárosban (Trencsenm.) — mint kegyuri helyen — nyaral, az ő gyönyörű fekvésű kastélyában. Ez a főúri család pedig nem más, mint *andendorfi gr. Königsseg Alfréd* es családja. Pruska, úgy mint vidéknek es főúri család ottani tartoz-kodásából — mely okt. hó 1-ig tart, — ki-mondhatlan előnye van ugy anyagilag, mint es kivalogal erkölcsileg. — Hogy a derek főúri családnak az ereny nem üres hang, nem egyedül fényűzési függimer, hogy elő-tük a vallás nem oly mellékes valami, mint „huszár-dolmányon a süttas”, azt pruszkai tartozkodásukkal is napnál fényesebben bi-zonyítják. Ok, ugyanis díszesögesen uralkodó XIII. Leo pápánk „Quod multum” eueykh-kájában mondott böies szavaihoz ragaszkod-nak, „az igaz vallást követni legfőbb köte-lesseg, mi semmifele életkörtől nem lehet függőve tenni”, horrendum dictu, hetenkint 2-szer járulnak sz. gyonaszhoz es 2-szer, va-lamint minden vasár s ünnepnapon nagy sz. mise alatt, a hívő nép sokasága előtt, sz. aldozashoz. E! pápista nevet hogy oszto-gatná tartsai, hogy lüdbörzenek Eotvos Ká-roly es tarsi uramek teste, ha e jelenetet látnak, pedig — Istennek hála — ugy van, sőt a fiatal grof nejével együtt sz. rozsfa-zernek tagja es a minek elmondása nélkül nem eszik, nem munkálkodik, követven Hun-yady János, II. Ferdinand, Hayda József, Radetzky, Albrecht főherceg, O' Connel Dani-el Angolhon híres terának példáját. — E hó 22-en Pruszkán, a fiatal grofnő születése napján, az összes tisztikar jelenletében ün-nepélyes sz. mise tartatott, melyet ft. Cho-chulhus Bahnt feyves segédlettel végzett. A plebánus urnak az Ur zsamoiyanal mondott kereséhez mi is esatlakozunk, kívánva a ne-mesen gondolkozó főúri családnak, a mely a

nagy államférfu Washington jelszavát kö-tötte lelkiismeretere „a vallásosság es erköl-csiség ezen alaposzlopa minden államnak — a néphen szilárdítassék meg s tartassék fenn” — hogy azt a vallásosságot, a mely szívünkben él, még soká, igen soká terjesz-szek egyházunk díszé es javára. R. Zs.

Két helyen több ember hal meg évenként, mondják a somogyiak (t. i. a so-mogyimegyei Kéthelyen), de hogy kétszer haljon meg valaki, az nem minden emberen esik meg. — Vadnay Andor orsz. képvise-lőnek hosszu nekrológját hozta évek előtt a „Függetlenség” s Vadnay most is a legjobb egészségnek örvend. — Lapunk mult szá-mában egyik buzgó levelezőnk fentartással küldött híre után közöltük, hogy *Wurzing*er Henrik Stummer Sándor báró jószágigazga-tója Nagy-Bodokon (Nyitra megye) meghalt. A hír nem bizonyult be valónak, de az sem, hogy hosszu életű lesz, kinek halála híret költik, mert *Wurzing*er Henrik f. hó 28-an csakugyan meghalt, elete 50. évében. A be-küldött halotti jelentés szerint temetése jul. 30-an d. u. 4 órákor, a halotti szt. mise pedig 31-en a nagy-bodoki temető kápolná-ban fog megtartatni.

A polgári házasság ellen ismét vettünk kervevényeket es pedig *Trencseny* megye következő községeiből: Beckó 220 aláírás; Szelec 161; Nagy-Sztankóc 54; Trencsen-Tepla 124; Trencsen-Teplé es Dobra 88; Turna 163; Nagy-Bíróc, Apathi es Rozvadz községek 122 aláírással; összesen 932. Hozzá-adva a mult számban kimutatottakkal Tren-cseny megye eddig 9315. Nyitra megye pedig 27501 aláírással szerepel. — Ez alkalommal figyelmeztetjük az ügy barátait, hogy azon kervevények, melyek egyes képviselőkhez kül-dettek es a képviselő személyek van szöve-gők fogalmazása, nem jutnak el oda, hová küldők tulajdonképpen szánták. Így inter-pelláltunk egy képviselőt, ki szinten több ilyen kervevényt kapott, azt felelte, hogy ő egyszerűen tudomásul veszi, anélkül, hogy meggyőződésére nézve irányadónak tartaná, de sem a főrendiházhoz, sem a képviselő-házhoz nem terjesztheti be, miután a ker-vény ugy van fogalmazva, hogy nem a tör-vényhozó testülethez, hanem a képviselő személyéhez van itezve. Azok tehát, kik csak ilyen kervevényeket irtak alá, celjokat nem értek el, es sürgősen kerjük, hogy mi-hamarabb új aláírásokat gyűjtsenek. — Egy-ütt kerjük hátralekös ügybarátainkat, hogy a kervevényeket mihamarabb hozzának bekü-lení sziveskedjenek, hogy a harmadik köte-tet is mielőbb munkába adhassuk.

Bánkeszi községben folyó hó 26-an reggel 3 órákor tűz támadt, melynek a község közepeben fekvő pajta esett al-dozatul; az ottani önk. tuzoltóknak sikerült a tüzet csakhamar lokalizálni.

Vizbefut. Folyó hó 20-an a Nagy-Surány határan atfolyó Czetyenke folyóba, Gyítkó (Ditko) József trencsenyimegyei Csicsmán községbeli 18 éves ablakos für-dési szándékból menévén, s Zlechovcz György ablakostarsa es több usurányi egyen szemel-tattara vizbefut. Hullája delután kifogottt s a usurányi sirkertben temettetett el.

Herrn Levelező Lap. Sok ügyet-lenséget képes elkövetni a nemet, de a mel-lekelt okvetlen egyike a legjavából. Lapunk szerkesztőségébe beküldtek egy nemetországi levelező lapot, mely Itzehoe-ban (Holstein) lett feladva, s valami R. Broersen kérde-zőkodik, vajjon mennyi holt es élő szár-nyasállatot volna képes neki szállítani. A nemet kártya így nez ki:

Tulsó oldalon ismetli a címet es előadja kér-desét. A magyar levelező lap homlokán levő ket sort a boldogtalan holsteimi valami rá-nyomatott kereskedő cegnek nézte, s így jutott az igentelen levelező lap azon soha nem tapasztalt kitüntetéshez, hogy meg meg-urartak, sőt üzleti összeköttetésbe akarnak vele lépni. A levelező lap szerencsésen el is jutott a feladástól szamitva öt nap alatt — *Versece*, mert kek ceruzával rá van írva magyarul: Talan Versecen. Es csakugyan verseci belyeggel van eliatva, hogy mert lakik Levelező Lap ur eppen Versecen, ar-rol az általunk konzultált hét görög böies nem tudott felvilágosztat adni. Akarmit legyen különben ezen üzleti összeköttetésből reméljük, nem sokára a következő eljegyez-ről fogunk jelentést tenni: „Levelező Lap, szereylen nizesesü állami hivatalnok jegyet váltott a dűsgazdag Deutsche Reichspost kisasszonyival, Postkarte-ben. Tartos bol-dogság kiserje a kótendő friget. — A bol-dozott levelező lap lapunk kiadóhivatalában barnikor megtekinthető.

A földgömbön évente — írja a „Heti Szemle” — 53 millió ember halt el; naponta 91,554, óránként 3730 es percnként 62, tehát majd minden másodpercben egy. Az ember átlagos elettartama 38 ev. A lakosság 1/4-e het, fele pedig 17 éves kora előtt hal el. 100,000 emberből csak 50 lesz 90 éves s csak egy 100 éves s minden szá-zadik eleri a 60. evet. 1000 hetves éves ember közt van 43 pap, 40 földmives, 33 gyarmunkás, 32 katona, 29 ügyvéd es mér-nök, 27 tanító es 24 orvos.

A tornóci vöröskereszt főkegyelet folyó hó 20-án tisztelt *Bende Imre* püspök úr ömöglnél Meesonokon. A küldöttségben részt vettek *Sötér Ferenc, Fülöp Sándorné és Rudnay Irma* mint a választmány megbízottjai.

Szólásból írják lapunknak, hogy ott új iskolai tantermet nyitottak meg, a mi főképen *Bezdék György* fiatal és tevékeny plebánosnak köszönhető, ki belátván azt, hogy 140—150 tanulót egy osztályban elhelyezni lehetetlen, mindjárt odaérkezése után azon volt, hogy a tanulók számára megfelelő legalább két tanterem rendeztesse be, mi most hosszas fáradozás után sikerült is. A község az ügybuzgó iskolaharát lelkesnek, mint halljuk, közgyűlésileg is meleg köszönetet fog szavazni fáradozó tevékenységéért.

Tavarnokról jelentik, hogy az ottani tanító *Botka Tivadár* állami segély mellett Szekszárdra illetőleg Buziásra utazik, hogy ott a szőlőművelést és selyemhernyó tenyésztést tanulmányozza.

Baleset. F. hó 27-én Maduniczky nevezett jómódú steruzsi lakos, a póstyeni vasúti állomáshoz egy kocsival barackot szállított. Utközben véletlenszerűen avagy vigyázatlanság következtében a kocsi alá került, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a kerek alól, a melyek mellett keresztül mentek, halva került ki.

A munkáskérdés gyakorlati megoldása. Koszról értesítünk, hogy ott *Horn Jakab* nagyberlő zsidó ispanja *Vogel*, egy szegény arató tótót úgy agyba-főbe vert, hogy az most élet-halál között lebeg. Reméljük, hogy a lelketlen ispánt a tapolcsányi járásbírósg nem fogja hagyni jutalom nélkül.

Közgazdaság.

Gyümölcs vásár. Az O. M. G. E. a f. évi szeptember hó 15-től a tél beálltáig Budapesten a Köztelken gyümölcsvásárt rendez. Célja e vásárnak egy olyan alkalmat teremteni, a mely által a különféle gyümölcstermeket a vevőkkel megismergetheti s ebbeli készletét a megfelelő áron értékesítheti. A nyitramegyei gazd. egyesület ki akarja emelni a vármegye gyümölcstermesztését a névtelenség homályából s e célból egy gyümölcsnyertes csoportban akarja bemutatni a budapesti gyümölcsvásáron az egyes termelők gyümölcstermekét. Ez úgy fog történni, hogy minden termelő egy 5 kg. posta vagy egy 10 kg. vasúti csomagot küld Budapestre minden gyümölcsfajból — természetesen megjelölésével az árnak s az eladni szánt mennyiségnek — ezeknek a vásárcarnokban leendő díjmentes elhelyezésétől a nyitramegyei gazdasági egyesület gondoskodik. A jegyző urakat kérjük, hogy jelentsék be a nyitramegyei g. e. titkárnak, vajjon van-e közsegekben gyümölcstermesztés, ennek a budapesti gyümölcsvásáron leendő bemutatásáról szintén a gazd. egyesület gondoskodik. A közsegeknek ezzel semminek sem költségük sem lesz. Kérjük a termelőket, hogy a vásáron való részvétel szándékukat a f. évi aug. hó 15-ig a nyitramegyei g. e. titkárnak Nyitra-ra bejelentik, honnan a bejelentési lapok s esetleg a csomagoláshoz szükséges kosarak is megküldetnek.

Uj tag. Jeszenszky József Csejthéről a nyitramegyei gazdasági egyesület rendes tagjai sorába lépett.

Lódíjazás. A f. évi szeptember 30-án d. u. Nyitra-n megtartandó lódíjazásra vonatkozó hirdetmények legközelebbi szétküldetnek, ezekben köztudomásra hozatik, hogy mily lovak fognak díjaztatni. A jegyző urakat kérjük, hogy a lotenyésztőket a díjazásban való részvételre buzdítani sziveskedjenek.

Lóverseny és ügetőverseny Nyitra-n. A bejelentési határidő a f. évi október hó 1-én Nyitra-n megtartandó lóversenyekhez augusztus hó 1-én nyílik meg. Bejelentendő a ló neme, színe, kora, neve és származása, továbbá a szín melyet a ló

tulajdonosa — a verseny alkalmával — karszalag alakjában viselni fog, ezek az egyöntetűség kedvéért a nyitramegyei g. e. titkára által fognak elkészítettet, ugyancsak ő ad mindennemű fölvilágosítást a versenyre vonatkozólag.

Irodalom.

Az északi határon. Karcolatok. Irta dr. Walter Gyula. Kapható Esztergomban a szerzőnél. 168 lap kis 8-rét, ára 80 krajcár. — Dr. Walter ezen művével a hazai furdók teljesen parlagon heverő irodalmát karolja fel. Lubló-Füredet s az ottani életet ecseteli. A tárgy magában véve elég mostoha, s mégis életet, élénkséget önt belé a szerző ügyes tollával. — Nem reklámfüzet ez, minővel a Külföld minden furdóje terjeszt a nagy közönség között, hanem egy hálás furdóvendég szellemi tartozása, melyet üdüléseért Lublónak leró. Kifizetett kontó tehát, de olyan, mely mindenkit érdekel, mert a szerző nem csupán pontosan sorolja elő mindazt, amit egy oda-utazónak okvetlen tudni szükséges, hanem zamatos magyarsággal, ügyesen körmönfönya eloadja a vidék nevezetes ékeit, közbeszó történeti, nevelészi, társadalmi aperceket. Az utazás, a kirándulások aprócsoprt bajait, kellemét oly élesen írja le, helyi-lyel-közzel egészésséges humorral megborsozva, hogy az ember feledti, miszerint olvasni volt szándéka oly furdóról, melyről eddig mit sem tudott. Önkénytelen magával ragadja olvasóját akár a lubló állomásra, a dílízászon, a délutáni esős időkre a nagyterem asztalához, vagy végves társasághoz ki a zöld, ude fenyvesek közé. Szóval kellemes, szórakoztató és felette tanulságos kis munka, mely azért is érdemel kiváló figyelmet, mert közönségünket a haza furdóire, üdülő helyeire teszi figyelmesé, hogy ne mindig csak a Külföld felkapott furdóit, hanem édes hazánk természet adományait legalább is annyira becsüljük meg, mint amennyire azt a Külföld megbecsüli. — A füzetet melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Törvéyszéki csarnok.

A pozsonyi kir. ítélő táblánál elintézt perék.
3393.9272. Dr. Kósa József ügyv. felp., Lichtenstein Samuel elleni 440 frt iránti váltóperben, az I. bír. végzése megváltoztatva.
3395.9273. Fuchs Mánóknak, Blaho József elleni 85 frt 60 kr iránti végrehajtási perben, — az I. bír. végzése helybenhagyva.
3366.9274. Dr. Kósa József felp., Lichtenstein Samu elleni 560 frt iránti perben, — az I. bír. végzése megváltoztatva.
A nyitrai kir. törvéyszék által 1893 évi július hó 25-én eladott perék jegyzéke.
3468.93. Dr. Radó Gyula felp., Hoff Adolf és tsa ellen 920 frt toke iránti perben, — felperes keresetének helyadva.
3564.93. Porabzky Mihálynak, ifj. Krupa János ellen zálogjog törlése, illetve 700 frt toke iránti perben, — felperes keresetének helyadva.
4103.93. Mokrás Jánosnak, — Klein Manó és t. alperesek elleni, tulajdoni jog bekebelezés érvénytelensége s ingatlan rész tulajdonjoga iránti perben, felperes keresetének részben helyadva.
4834.93. A nyitra vármegyei árvasszéki ügyészek, ifj. Fabricius Endre ügyvéd ellen 1150 frt iránti számadási perben, — felperesek keresetükkel elutasítva.
5425.93. Rüdzné Mária és társa felpereseknek, Spalné Katalin ellen ingatlan birtoka iránti perben, felperes keresetének helyadva.
5506.93. Schwarz Zsigmond és Cecília házastársaknak, házasságuk felbontása iránti perben, — a házasság végleg felbontott.
6460.93. A nyitra vármegyei árvasszéki ügyészek, Piszti Rezső alperes ellen 356 frt iránti számadási perben, — felperes keresetének helyadva.
7374.93. Gutmann Lichtmesz Vilmos és Regina házastársaknak, házasságuk felbontása iránti perben, — a házasság végleg felbontott.
7596.93. Pesko Katalin ellen, annak gondnokság alá helyezése iránti perben, — a gondnokság elrendelve.
8211.93. Özv. Benyóné Eva ellen, annak gondnokság alá helyezése iránti perben, — a gondnokság elrendelve.
8212.93. Deutsch Miksáné sz. Steinhardt Máriának gondnokság alá helyezése iránti hivatalból megindított perben, — a gondnokság elrendelve.
5205.93. Hrala Ilona férj. Moravcsik Pálnéknak, Hrala Mihály ellen ingatlanok birtoka iránti perben, felperes keresetének helyadva.
7716.93. Zsoldos Albert és t. felp., magyar kir. állam vasúttársaság ellen 4400 frt toke illetve életjáradék iránti perben, — felperesek keresetükkel elutasítva.
9180.93. Rehá Mátyás kath. egyházi alapít-

ványok gondnokának, — Stricz sz. Schierer Teréz elleni 14.980 frt 32 kr iránti perben, — felperes keresetével elutasítva.
9100.93. Kratky Pal és t. Szlezák sz. Kratky Anna és t. elleni ingatlanok tulajdon iránti perben, — felperesek keresetének helyadva.
8972.93. Janosovics Mária felp., Palenik Máté és t. elleni ingatlanok birtoka becsújtása iránti perben, — felperes keresetének helyadva.
9051.93. Horváth Mihálynak, Chrkasy István ellen zálogjog törlése iránti perben, — alperes kötelese felpereseknek 20 frt 60 kr perköltséget megfizetni.
7965.93. Székitsák Ignácnak, Cseh József elleni ingatlan birtoka iránti perben, — felperes keresetének helyadva.
4862.93. Schlesinger Mark s tsa felp., dr. Engel Ignác ellen tulajdonjogi bekebelezés törlése iránti perben, — a kereset elutasítása mellett, a viszonkeresetnek hely nem adatott.

Telefon.

Dr. M. L. urnak. A hivatalos aktákba való betekintés után sem vagyunk azon helyzetben, hogy önmagunknak — elmentmondjunk. Ambár részünkről távol állott és távol áll most is a dolgunk személyi élt adni, s magunkat a hírel azonosítani nem akarjuk, de annyi bizonyos az aktákból, hogy B. orvosért küldött és hajdu ment ki hozzá. — Mi egyebet nem állítottunk.
Predmérre. A manchester-szövetekhez előzőr nem értünk; ne kívánjuk a szerkesztőtől lehetetlen dolgokat. De még ha értenek is, nem vagyunk hajlandók a szerkesztőségi rovatban reklámot csinálni. Tessék a hirdetési rovatot szabott ár mellett igénybe venni.
Edus. Hőgyész. Az a nóta így szól: „Ugy elmegyek, meglásátok, — még híremet sem halljátok,

— nem hogy hírem hallanátok, — de levelem se kapjátok!” A „Mitrovitzer Zeitung” más lapnak szült. **Tepla.** Megjött, köszönjük. Ha lehet, egy napra még ez idegy tartama alatt tiszteletünket tesszük.
Monsieur V. Megesett dolognak legjobh orvosnaga az elfeledés. Mi hibáztunk A többire nézve köszönetünket. Csak rajta szaporán, bárcsak sok ilyen barátja volna lapunknak.

S. J. Elég ebből ennyi. Legyen meggyőződve, hogy az, akit annyira kídicsérni akart, ismert szerénységében megnehezelt volna, ha egész terjedelmében adjuk.

F. C. Bécs. A büntetőjogi kérdésre beadott pályázat nem volt a miénk. Készültünk ugyan rá, de időközben elváltattuk e lap szerkesztését, s így a munka befejezetlen maradt.

Csaca. S. éjjel vagyunk, mint az özevgyasszony szénája, csaknem az egész munka reánk nehezedik. A vakáció rosszabb az iskolai évnél. — A magyar sajtótörvény, ha a lengyel levelet jól értették, tudunkkal német kiadásban nem jelent meg. Legjobb lesz magyar nyelven megszerezni, s az illetőnek megmagyarázni.

D. A. Maróth. „Ravachol” most vidékre készül mint ő mondja, ecetet örölni.

Longschamps. Roskoványi hagyatékának bonnyodalmas történetét azokon kívül, kik ben vannak a hírárban, csak egy ember ismeri alaposan, de azon ne csodálkozzék, hogy nem szól. — Mikor XIV. Benedeknek elhozták sz. Brunó, a karthauziak alapítójának rendkívül sikerült arcképet, a pápát annyira meglepte a mesteri mű, hogy felkiáltott: „Annyira dehű, hogy mindjárt megszólalna, ha a — regulája nem tiltaná!”

Felelős szerkesztő: dr. Toth János.
Kiadó és laptulajdonos: Huszár István.

Baltacimet, biborherét, őszi borsót,

téli bükkönyt, fehér mustárt legmagasabb áron vásárol

Mauthner Ödön magkereskedése Budapest,

Andrássy-ut 23. sz.

61. 3-6.

A 22.000,000 k.

biztosítéki tőkével rendelkező

FONCIÈRE
PESTI BIZTOSÍTÓ INTÉZET

(Alapított 1864-ben)

alulírott főügynöksége által tiszteletteljesen ajánljuk:

épületeknek, takarmány és gabona-készletek és egyéb ingóságoknak

tűzkár

elleni, továbbá szállítmány-károk és baleset eileni, valamint az

életbiztosítás

valamennyi módozataira vonatkozó biztosításoknak legjutányosabb díjtételek melletti eszközésére.

Kiváló tisztelettel

60. 3-4.

Deák János, a „Fonciere pesti biztosító intézet” főügynöke
Nyitra, hosszú-utca 10. sz.

Mindennemű műtrágya.

A magas kormány kezdeményezése folytán 3,000,000 frt alaptőkével alapított

Hungária műtrágya-, kénsav- és vegyi ipar részvény-társaság

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kítőnő minőségű műtrágyáit: csontliszt-, spodium-, ammoniak és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet,

THOMAS-SALAKOT,

chilialétromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender- stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöztetnek. — Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: VI., Váci-körút 21. sz. (Iparudvar), hová a levelek és megrendelések intézendők. — Telefon-szám 882.

5. 32-52.

Thomas-salak.